

1923 július 14

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ-HIVATAL ÉS NYOMDA
Cluj, Kolozsvár, St. Baron L. Pop (Brassai-utca) 10.
Telefon: Szerkesztőség és kiadóhivatal — 977
Zs. N. Sz. — 558
A kéziratok kizárólag a szerkesztőségnek címzendők. Kéziratokat nem adunk vissza

UJ KELET

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Romániában
Egész évre — 620
Félévre — 320
Negyedévre — 170
Egy hónapra — 60
Egy szám ára, pályaudvaron és vidéken is, 3 lej
Bukarestben — 3.50
Csehszlovákiában
Egy hónapra — 20 ck
Egy szám — 1.20 ck

Cluj-Kolozsvár — VI. évfolyam, 119. szám   Igazgató: SZÉKELY BÉLA   5683. Ab 3. — 1923. július 16. Hétfő

Súlyos politikai incidens a Saguna-émlékünnepen

A nemzeti párt külön ünnepséget rendezett. A királyi elégtétel. Franciaország a moratórium-törvény hatályon kívül helyezését követeli. Zaharoff kezében a román vasut

(Kolozsvár, július 14. Az Uj Kelet tudósítójától.)
Impozáns külső keretek között zajlottak le tegnap Nagyszebenben a Saguna András püspök halálának ötvenéves évfordulójára rendezett emlékünnepségek. Az ünnepségen körülbelül háromezer vendég jelent meg, Nagyszeben összlakosságának és környező falvak tizezernyi népének részvétele tette grandiózussá az ünnepségek lefolyását.

Az ünnepségek harmóniáját kinos politikai incidens zavarta meg. A politikai jellegű incidens a kormány által megbízott hivatalos rendezőség és a nemzeti pártnak megjelent vezetői között robbant ki. A nemzeti párt tagjai ugyanis azt kívánták, hogy Saguna sirjánál a miniszterelnök megnyitó beszéde után azonnal a nemzeti párt szónoka Maniu Gyula kapjon szót. Az ünnepség rendezősége nem volt hajlandó eleget tenni a nemzeti párt kívánságának és arra az álláspontra helyezkedett, hogy az ünnepség alkalmából politikai párt-beszédeknek helye nincs.

A rendezőség magatartása igen nagy visszataszítást szült nemzeti párt jelenlévő tagjai között. A párt tagjai elhatározták, minthogy a kormány megakadályozza a nemzeti pártot első elnökének megfelelő méltatásban, a nemzeti párt nem vesz részt a hivatalos ünnepségeken.

A határozat eredményeképpen a nemzeti párt sem a hivatalos felvonuláson, sem a sirnál tartott emlékünnepségen nem vett részt.

Politikai körökben igen élénken kommentálják azt az eseményt, hogy a király, akinek feltűnt, hogy a nemzeti párt nem vett részt a hivatalos felvonuláson,

Maniu Gyulát magához kérte a királyi páholyba.

Maniu az ünnepségeket így a királyi páholyból nézte végig. A nemzetipárti politikusoknak véleménye szerint a király gesztusa elégtételt kívánt szolgáltatni a nemzeti pártnak a kormány részéről ért sérelemért.

Délután négy órakor a nemzeti párt az „Unicum” nagyertermében impozáns külön ünnepséget rendezett. Az ünnepségen a pártnak mintegy hétszáz tagja — köztük a végre hajtóbizottság összes tagjai — vett részt. Az ünnepség első szónoka Maniu Gyula, aki a nemzeti párt nevében hódolt első elnökük emlékének. Majd Goldis emelkedett szólásra, aki beszédében a párt nevében fogadalmat tett, hogy a nemzeti párt Saguna püspök által kijelölt utat fogja továbbra is követni.

Az ünnepségek lezajlása után a király részvétele mellett négyszáz terítékes bankettet rendeztek. A banketten megjelentekre kinos hatást tett, hogy a bankettől a nemzeti párt vezetői távolmaradtak.

Francia hitelezők követelik a Bukarestben megszavazott moratórium-törvény hatályon kívül helyezését

Párisi távirati jelentés szerint Poincaré ma fogadta Bratianu Vintila pénzügyminisztert, aki ismertette előtte gazdasági helyzetét.

Oromolunak, a Banca Nationala kormányzójának a francia hitelezőkkel folytatott tárgyalásai még nem vezettek eredményre. A francia hitelezők követelik a külföldi adósságok moratóriumáról Bukarestben megszavazott törvény hatályon kívül való helyezését. A tárgyalás jelenleg a körül forog, hogy a keres-

kedők adósságainak rendezésére külön kellőképpen garantált címleteket bocsátanak ki. A garanciát az állam és a Banca Nationala vállalta és a címleteket a külföldi piacokon lombardirozni lehetne. Oromolu reméli, hogy ezen az alapon sikerülni fog megegyezést létrehozni.

Ludendorff készen áll Berlin bevételére

A faszisták felvonulását várják mára Németországban. A Reichswehr kópezi ki a hazafias alakulatokat. Katonai terveket dolgoztak ki az egész országra. A lakosság izgalommal lesi a 14-ikérből 15-ikére virradó éjszakát

(Berlin, július 14. Az Uj Kelet tudósítójától.)
Abban a feszült atmoszférában, amelyet a rajnai köztársaság július 14-ére várt kikiáltásának híre idézett elő, bombaként hatottak a németországi kommunista párt berlini központjának ma megjelent óriási plakátjai, amelyek beledörögtek a német munkásság tudatába, hogy a rajnai köztársaság kikiáltását egy másik hatalmas puccs is készült követni. A felhívás szerint a hazafias szövetségek fegyveres felvonulásra készülnek az egész országban.

Ludendorff és Hitler mindent előkészítettek, hogy Szászország és Thüringia ellen vonuljanak.

Az északnémet faszistaszervezetek pedig a pomerániai, felszüléziai és keletporoszországi hazafias szövetségekkel karöltve megtették az előkészületeket Berlin és Hamburg bevételére. A plakátok közlik, hogy Mecklenburgban és Pomerániában lovas faszista-alakulatok állanak készen, a folyamokon pontonokat vertek és a faszistákat a Reichswehr csapatai képezik ki és ezek dolgozzák ki a katonai terveket is. A faszisták kiadták a jelszót, hogy a polgárháborút most már a legerőszakosabb eszközökkel is meg kell vívni. A faszista felhívások

Poincaré Barmen megszállásával felelt Baldwinnak

London, július 14. A sajtót és a politikai köröket Baldwin alsóházi nyilatkozata foglalkoztatja. A „Times” örül, hogy Anglia ismét magáhozragadta a kezdeményezést a jóvátétel ügyében. A munkáspárt határozati javaslatot fogadott el, amelyben Baldwin kijelentéseit a legnagyobb mértékben helyesli.

A külügyminisztérium és a kincstári hivatal szakértői már megkezdtek a német memorandumra adandó válasz megszövegezését. Berlinből ideérkezett hírek szerint ott nem fogadták ilyen elismeréssel Baldwin beszédét. A német sajtó általában kiábrándulásról ír. A legtöbb lap úgy érzi, hogy Barmen megszállása nem egyéb, mint Poincaré válasza Baldwin beszédére. A „Vorwärts” szerint, amíg Baldwin beszélt, ugyanaddig Poincaré bemasírozott a városba.

A német hivatalos körök mindaddig, amíg Baldwin beszédének hiteles szövege meg nem érkezik, nem tesznek hivatalos nyilatkozatot. Párisban szintén elég különböző a felfogás Anglia akciójáról. A sajtó koncedálja, hogy Anglia és Franciaország között tárgyalások indulhatnak meg, de nem hiszi, hogy a németek a jegyzékükre adandó válasz előtt beszüntetnék a passzív ellenállást.

Egyes lapok, míg egyrészt leszögezik Baldwin barátságos hangját Franciaország iránt, másrészt konstatálják, hogy Franciaország nem ismeri el Anglia tervét Franciaország kártalanítására vonatkozólag. Ezért a francia ker-

Londonból jelentik: Az államvasutak helyreállítása ügyében a megállapodás a Zaharoff-Wickers-csoporttal létrejött. A megállapodás értelmében a CFR. teljesen autonóm lesz külön költségvetéssel, bevételei pedig az angol konzorcium által előlegezett összegek törlesztésére fognak szolgálni. Az angoloknak a CFR. vezérigazgatóságában megfelelő képviselők lesznek.

A petróleumkoncessziókra vonatkozólag még nem történt semmiféle megállapodás.

arra tüzelnek, hogy ahol munkásellenállásra találnak, ott irgalmatlanul kell eljárni és a sztrájkolókat meg kell tizedelni.

A kommunista szervezet plakátja felszólítja a munkásságot, verje le a faszista felkelést még pedig úgy, hogy a fehér terror ellen állítson vörös terrort. Vastag betűkkel ordít a plakátokról: „Minden faszistát le kell ütni! Ha ők meg akarják tizedelni a munkásságot, mi megötdözlük a faszistaszervezeteket!”

A kommunista szervezet felhívása óriási izgalmat idézett elő a fővárosban. A lakosság egyébként is rendkívül izgatott.

Perccről-percre várja a bejelentett ruhr-vidéki puccsot.

A kommunisták által beharangozott faszista veszedelem csak felfokozza az emberek izgatottságát. A kormány állandóan permanenciában van, egyik minisztertanács a másikat követi. Mindenki feszült kíváncsisággal lesi a tizenegyedikről tizenötödikére virradó éjszaka bejövendő eseményeit. Vasárnapra talán az egész német lakosság már új helyzettel találja magát szemben.

mánynak meg kell várnia, amíg Anglia válaszol a német jegyzékre, hogy meglássa, vajjon az angol terv megfelel-e a francia koncepcióknak.

Háromszázmillió frank Jugoszláviának

Magyarország és Bulgária ellen

Páris, július 14. A kamara 300 millió frankot szavazott meg Jugoszláviának katonai szükségletekre. A vita folyamán Poincaré hangsúlyozta, hogy nincs szó Oroszország elleni készülődésről, hanem arról, hogy Szerbiának állandóan résen kell lennie Bulgáriával és Magyarországgal szemben, mert ez a két állam igyekszik a békeszerződést kijátszani, ami Szerbiát fokozott óvatosságra kötelezi.

Visszavonták a Népszava betiltását

Budapest, július 14. A harc, amely a „Népszava” betiltása körül támadt, befejezéshez közeledik. A kormány, amint már a hivatalos lap közli, hatályon kívül helyezte a „Népszava” című lap megjelenésének és terjesztésének betiltására vonatkozó rendeletét.

A kormány legújabb intézkedése nagy megnyugvást keltett a politikai körökben és azt hiszik, hogy így a szocialista képviselők nem vonulnak ki a parlamentből. A szocialista képviselők kivonulása ugyanis az ellenzéki polgári csoportok kivonulását is maga után vonná, ami a kormány helyzetére nem lenne kedvező hatással. A lapok, amelyeknek megjelenését a „Népszava” betiltása miatt keletkezett sztrájk megakadályozta, vasárnap már valószínűleg megjelennek.

AI R.-T.
SZÁLLÍTÓK
RGYÁR
ŐZDE

1497
PÖT
futányos
LET“-ben

LONDON
Co.
S No. 1.
-York

sztegzár nélkül.
tartama 16 nap.
vonalainkon a
bb, 50%-kal ol-
jben fizetendő.

esítés:
-én
-én
ponti irodánkhoz.
ris No. 1.

A kolozsvári sportszövetség újabb támadása a Haggibbor ellen

A fegyelmi bizottság felfüggesztette két játékos játékjogát. A szakosztályi elnök mint levélküldő besítő

(Kolozsvár, július 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) Nem ismeretlen Románia sportközvéleménye előtt az az antagonizmus, amellyel a kolozsvári sportszövetség és annak egyes bizottságai a Haggibbor Sport Egyesület iránt viselkednek. A Haggibbor az évek óta megnyilvánuló sportszerűtlen és jogtalan intézkedések ellen a szabályokban lefektetett vétőjogával védekezett és eljárásában mindig az a szándék vezette, hogy az ellentétek kiélézése helyett harmonikus együttműködéssel szolgálja a romániai testedzés kulturális ügyét. A romániai sport fejlesztésére irányuló becsületes törekvésében azonban mindig elgáncsolták és lehetetlenné tették részére, hogy a romániai zsidó sport megerősödésével szolgálja az egyetemes romániai sportélet konszolidációját.

A kolozsvári labdarúgószakosztály, illetve a játékgazdálkodás ellenőrző bizottság legutóbb ismét olyan Haggibbor-ellenes határozatot hozott, amely messze kinő a lokális sérelem kereteiből és az egész sportközvélemény nagy nyilvánossága elé tartozik. Július 8-án a Haggibbor csapata Kolozsvárt barátságos mérkőzést tartott a KAC együttesével. A mérkőzés folyamán eddig ismeretlen játékos állítólag inzultálta az egyik határbíró. A határbíró az öt ért állítólagos sérelemért önbíráskodva, a pályán vett elégtételt és miután Pollák Dánielt, a Haggibbor-csapat kapitányát vélte támadójának, játék közben, a pályán orvul arculütötte. Pollák a mérkőzést vezető Steinhübel Zoltán bírónál azonnal tiltakozott a sérelem ellen, mire a bíró kijelentette, hogy a határbíró nem váltja le, de eljárásáról jelentést tesz a szövetségnek. Ezek voltak az előzményei a kolozsvári labdarúgószakosztály fegyelmi bizottsága pénteken este tartott ülésén hozott azon határozatának, amellyel Pollák Dánielt és Rosenberg Béla játékosok játékjogát további intézkedésig felfüggesztette.

Fontosnak tartjuk kiemelni, hogy a fegyelmi bizottság a szabályokban előírt kötelezettsége elmulasztásával hozta meg határozatát, mert a határbíró állítólagos megsértésével gyanúsított Haggibbor-játékosokat nem idézte meg ülésére, őket nem hallgatta ki és a tanúhallgatások lefolytatását sem tartotta szükségesnek.

Érdekesnek tartjuk azt is felemlíteni, hogy a fegyelmi bizottság nem várta be Steinhübel bíró jelentését, hanem teljesen szubjektív érzések alapján és minden tárgyi bizonyíték nélkül hozta meg sérelemes határozatát. Külön pikantériája és egyben humoros epizódja is a fegyelmi bizottság határozatának, hogy a letiltási határozatot tartalmazó írásbeli végzést dr. Mitter Valér, a labdarúgószakosztály elnöke szombaton délután félhárom órakor a Park-kávéházban a feketekávé mellé szervírozta fel Moskovitz Jakab Haggibbor alelnöknek. Mitter Valér dr. kézbesítői szerepre való vállalkozása, úgy gondoljuk, nemcsak komikus és furcsa színben tünteti fel az elnöki tekintélyt, de egyben a hatásköri túllépés jellegével is bír. Mitter Valér dr. nem tagja a fegyelmi bizottságnak, az ott hozott határozatok az ő hatáskörét nem érintik és így annál tendenciózusabb az értesítési mód, amellyel a fegyelmi bizottság a játékosok jogtalan letiltását a Haggibbor vezetőségével közölte.

A Haggibbor futballcsapata eltekintve attól, hogy a zöld gyepen megnyerte Kolozsvár futball bajnokságát, egy év óta egyetlen ellenfelétől sem szenvedett vereséget és így hivatott reprezentánsa a kolozsvári futballsportnak. Játékosai kedvvel, ambícióval és lelkesedéssel készültek a ma, vasárnap Nagyváradon tartandó barátságos mérkőzésre is, amelyen az Egyetértés lesz a kolozsvári zsidó csapat ellenfele. Értető tehát az a kínos megdöbbenés, amelyet a szövetség jogtalan határozata keltett és amelyet két legjobb játékosától fosztja meg a kolozsvári bajnokságot. Pollák és Rosenberg távollétében a Haggibbor elvesztette minden győzelmi esélyét az Egyetértéssel szemben és így természetesen, hogy a Haggibbor vezetősége azt a kudarcot és ódiumot, amely a Haggibbor ma délutáni előrelátható vereségével közvetve a kolozsvári labdarúgóportot éri, teljes egészében a sérelemes határozatot

kimondó fegyelmi bizottságra hárítja át. A Haggibbor a sportszerűsétől vezetve megdöbbenéssel csapattal is kiáll az Egyetértés ellen, feláldozza egy év óta büszkén viselt veretlenségét, mert nem akarja a fegyelmi bizottságot a jogtalanság és sportszerűtlenség útján azzal követni, hogy nem utazik le a nagyváradai mérkőzésre.

Befejezésül még csak annyit említünk meg, hogy a kolozsvári futballsport történetében tudunk esetekről, amikor a szövetség egyes bizottságai nem voltak ilyen buzgóan gyorsak jogtalan határozataik meghozatalában, különösen akkor nem, amikor nem a Haggibborról volt szó. Közismert

Megnyílt a csatolt területek első szikratávíróállomása

Az Uj Kelet munkatársa adta le az első jelentést. A párisi operaház koncertjét Váradon is hallani lehet

(Nagyvárad, július 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma adták át minden ünnepélyesség mellőzésével az itteni drótnélküli telefon és távíróállomást rendeltetésének. Ezzel a kapcsolattal először jutottak közvetlen távbeszélő és távirati összeköttetésbe Európa államaival.

Ma egy éve, hogy a Marconi-rendszerű állomás felszereléséhez szükséges munkálatokat megkezdtek. Tíz nappal ezelőtt Resicáról Nagyváradra érkezett a hatalmas, hatvanöt méter magasú pylon, amely az antenna-hálózatot tartja. Két nagyintelligenciájú mérnök, Bellu és Geles Emil, a londoni Marconi-művek megbízottjai is ideérkeztek és néhány nap alatt boszorkányos gyorsasággal felszerelték az új vízműtelep mellett lévő kis felvevő és leadó drótnélküli állomásokat.

Ma délelőtt módomban volt jelen lenni a drótnélküli állomás megnyitójának. Az egész telefonállomás nem nagyobb egy redőnyös íróasztalnál. Kapcsolók, apró jelzőkészülékek, egy kétfilre akasztható hallgatókagyló és egy külön kis készülék a leadás céljaira.

Az Európába való bekapcsolódás így történt:

Bellu mérnök háromszor belehallózik a telefonba és külön figyelmezteti Bukarestet, Budapestet, Prágát, Berlint és Rómát francia nyelven:

— Jónapot uraim, itt az ujjonnan megnyílt nagyváradai Marconi-rendszerű rádiótelefon és távíró kétezerhatszáz méteres hullámhosszal. A feszültségi erő másfél kilovatt. Uraim, kérem önöket, tessék ezt ellenőrizni és tudassák Nagyváradal az eredményt.

A francia kérést megismétlik; azután angol és német nyelven is. Geles, aki olaszul is tud, Róma számára olaszul ismétli meg a figyelmeztetést. Ezután átadják a kagylót nekem és felszólítanak, hogy mondjam ezt magyarul.

A felhívott állomások egyenkint felelnek. Előbb Berlin jelentkezik, majd Prága, Bukarest, Páris, Budapest és Róma.

Mindnyájan egybehangzón jelentik, hogy ellenőrizték a jelzéseket és rendbenvalónak találták.

A mérnök ismét megszólal és kéri, hogy fogadják jóakarattal az új állomást.

Azután fülemre vettem a kagylót és hallom, amint Párisból a Havas-ügynökség egy jelentést ad le a bécsi Telegrafen Corr. Bureauának.

„Poincaré kijelentette a Le Temps egyik munkatársának, hogy a német jóvátétel...

Tovább nem hallhattam, mert nemzetközi egyezmény szerint csakis fogadalmat tett Marconi-tisztviselők hallhatják, persze titoktartás mellett, azokat a jelentéseket, amelyek nem tartoznak másra, csak a különböző hírszolgálati ügynökségekre.

Este kilenc órakor újra megjelentem a mérnök invitálására a telepen. Fülemhez vettem a kagylót és minden mellékzörgés nélkül, tisztán kivehettem a párisi operaház koncertjét. A párisi Operaházban ugyanis be van kapcsolva egy Marconi-készülék leadótelepe.

Viszonzásul vasárnap Marcus Ritta nagyváradai koncerténekesnő román dalokat fog énekelni a telefon előtt, amit egész Közép-európában fognak hallani.

tény az is, hogy egyes csapatok anyagi előnyeire a kolozsvári szövetség igen gyakran hajlandó feláldozni a sokat hangoztatott sportmorált és intézkedéseiben a legtrikább esetben alkalmazza az egyenlő igazságosság mértékét.

A kolozsvári szövetségnek ez a határozata csak arra alkalmas, hogy a bírótétel elleni áskálódásain kívül mégjobban kimélyítse azt az ellentétet, amely közte és az egyesületek között hónapok óta fennáll és amely csak az egyesületek vezetőinek jobb elátása miatt és sportszerű gondolkodása következtében nem vezetett még eddig teljes szakadásra.

A másik apparátus, a drótnélküli távíró. Itt egy figyelőkészülék közvetíti a kopogtatást. Meg lehet figyelni, amint a Havas-ügynökség budapesti fiókja Páris számára tudósítást adott le a nyomdászstrájkjéről.

A Marconi távíróállomás ideje a greenvich-i csillagvizsgáló idejéhez van beállítva. Amikor a csillagvizsgáló nyolcat mutat, akkor Párisban, Belgrádban, Budapesten és Középeurópában tíz óra. A nagyváradai drótnélküli állomás nyolctól kilenc óra harminc percig, továbbá tízennégy óra harminctól tizenhat óráig dolgozik. Az állomás felépítése körülbelül négy-millióra kerül. Ugyanilyen állomásokat kap legközelebb Kolozsvár és Temesvár. (f. s.)

Milyen árucikkek után kell aranyban fizetni vámdíjat?

Bukarestből jelentik: A vámigazgatóság értesítette a vámhivatalokat, hogy mindazon áruk után, melyek a minisztertanácsnak a kivitel szabályozásáról szóló 1921. évi október 11-iki 3742. számú határozatának B) táblázatában szerepelnek ezentúl a vámdíjtelen felül aranyban, szedik a fényüzési díjat, amely a vámdíj huszszorososa. Ezek az áruk a következők: Festett vagy festetlen tiszta selyemszövetek, nyírott vagy nyíratlan bársonyok, vékony és nagy selyemszövetek, kivéve a malomipar számára való szítalószöveteket; selyemfonalak, selyemszallagok, akár tűll, akár gáz, akár bársony; finom toillette-szappanok, luxuspakkolásban, akár illatosak, akár nem, tekintet nélkül arra, hogy mintázottak-e vagy pépek, vagy poralakuak, vagy folyékonyak; gallérok, kézelők, kézi himzésű plaszttronok vagy pedig olyan selyemszövetből, melyben legalább 40 százalék selyem, vagy más növényi eredetű textilanyag van; selyemtakarók, függönyök, ágynemű és toillettcikkek selyemből, bársonyból, plüssből, vagy más anyagból készült függönyök, ugyanis ha csipkével vannak díszítve; nyakkendők vagy más női nyakkendők, ha selyemből készültek vagy csipkével vannak díszítve; kézi himzésű vagy tiszta selyemből készült gallérok, manzsetták, plaszttronok; közepes értékű szörmeáruk, fehértörka, vidra, asztrachán, jegesmedve, oroszlán, tigris, antilop, róka stb.; ezüstáru és aranytárgyak; selyemcsipkék; osztriga: luxus szörmeáru, Breitschwanz, kék- és feketetörka, csin-csilla, orosz és kanadai coboly stb.; aranyozott vagy ezüstözött gyűrűk, fülbevalók és egyéb ékszerek; arany- vagy ezüstövezetű vagy veretű ékszerek vagy drágakőöntzetekkel díszített ékszerek; elefántcsontból, gyöngyházból és más kagylókból készült tárgyak, akár készen kidolgozva, akár nem; arany és ezüst ékszerek drágakövekkel vagy anélkül, platina ékszerek és gyöngynyakékek; selyem harisnyák és keztük; selyem paszományáru.

— Ujjól elnapolták a Maderspach-ügy tárgyalását. Junius végére tüzte ki a nagyszabású hetedik hadtest hadbírósa a petrosényi Maderspach-család összeesküvési per első tárgyalását. A tanak azonban nem jelentek meg s ezért a bíróság a tárgyalást július 13-ikára halasztotta, a távolmaradt tanukat pedig 200—200 lej bírsággal sújtotta. Maderspach János és társainak tárgyalását tegnap sem lehetett a tanak távolmaradása miatt megtartani. A hadbírósa a tárgyalást augusztusra napolta el s elrendelte egy a vád, mint a védelem tanuinak elővezetését.

Százfokos hőség és szélviharok Franciaországban és Angliában

Ötven ember pusztult el a melegtől. A hóhullám nem ér el Középeurópába. Viharok és földrengés Spanyolországban

(Bécs, július 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) Angliát az utóbbi napokban izzó hóhullám borította el. A hőmérséklet szombaton elérte a 94 fok Fahrenheitot. A hőségnek eddig

ötvennél több ember esett áldozatul. Az ország több városán pusztító felhőszakadás volt át, amely nagy károkat okozott.

Hasonló rendellenes hőséget jelentenek Franciaországból. Itt a hőmérséklet árnyékban 100 fok Fahrenheit. A levegő kibírhatalatlan fűledt. Esténként erős szélviharok vannak, amelyek emberéletben és anyagiakban is nagy kárt okoznak.

A páris—bauvaisei vonatról a szél leszakította egyik kocsinak a tetejét.

Provencében is Champagneban is hatalmas viharok vonulnak keresztül.

Budapesten a meteorológiai intézet jelentést adott ki, amely szerint a hóhullám, amely főleg Angliában pusztít, nem fog az egész európai kontinensre kiterjedni, hanem valószínűleg csak a parti államokig ér majd el. Középeurópában, ha a hőmérséklet emelkedni is fog, semmiesetre

nem vezet hóhullámokhoz.

A nagy hőség oka egyébként az, hogy Európa fölött állandó maximális meleg uralkodik, amely fokról-tokra hevül.

Heves viharokat, sőt földrengéseket jelentenek Spanyolországból. Különösen Floridában, Log-

ronóban, Sansebastianban rendellenes az időjárás. Saragossa vidékén

a mezők a földrengés következtében tavakká változtak.

Saragossa külvárosában harminc ház beomlott. Sanjoan és Urcamusorosa falvakban hatvan ház dőlt össze. A lakosság a veszélyeztetett vidékekről a hegyek közé menekült.

Madrid, július 14. Spanyolország déli részében Longrono és Sebastian környékén szombaton éjjel hosszabb ideig tartó földrengés és orkászzerű vihar pusztított. Saragossa vidékén olyan felhőszakadás volt, hogy a mezők tóvá változtak és a falut, melyet egy patak határolt, a vízárdat miatt nem lehetett megközelíteni. A kétségbeesett lakosság, amelyet éppen aratás idejében ért a súlyos elemi csapás, éhhalálra van ítélve, mert a learatott kenyérmag teljesen elpusztult.

Saragossa vidékén is súlyos pusztítást vitt végbe a Longronóból kiindult földrengés. A város külterkein levő munkásházak közül több mint harminc összedőlt. A hajléktalan lakosság kétségbeesetten hagyta el a pusztulás színhelyét, anélkül azonban, hogy a legszükségesebb ruházati és élelmi cikket magával vihette volna, mert a földrengés meglepetésszerűen jött. Egy Saragossa közelében lévő városban hatvan ház omlott be s a város lakossága pánikszertű meneküléssel a közelben lévő hegyek közé menekült.

Interjú Boris bolgár cárral

Boris király inkább szeretne újságíró lenni s egyelőre nem házasodik

(Szófia, július 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) Martin H. Donohoe, a londoni „Daily Mail” kiküldött tudósítója beszélgetést folytatott Boris bolgár királlyal. Bulgária uralkodóját kellemes megjelenésű, imponálóan egyszerű fiatalembernek írja le az újságíró. Élesszemű ember a király, a modern diplomácia megbuvó utjai azonban teljesen idegenek előtte s igazi nyíltszívűséggel állapítja meg, hogy a legtöbb uralkodó számára manapság olyan az élet, mint a film: az események oly szédítő gyorsasággal perognak le egymásután, hogy a szemlélő belekábul.

A jónegyedórás interjú a királyi palota könyvtárszobájában folyt le. A téma a legváltozatosabb volt: szó esett békéről és háborúról, a nemzetközi helyzetéről, Bulgária múltjáról és jövőjéről. Donohoe aztán megkérdezte Boris cártól, miért nem házasodik. A király mosolyogva adta meg a választ:

— Biztosíthatom, hogy nem tartozom a törtszívűek közé s nem valami titkolt szerelem tart vissza a házasságtól. Enek oka nálam józanebb természetű dolog. En ugyanis egész erőmmel csak a munkának élek. A mai idők rendkívül komolyak és az országom iránti kötelességérzetem kevés időt hagy meg a szerelem számára. Egyébként teljesen szabad vagyok, még nem házasítottak ki. Ha valaki hinné akarna a sajtónak, azt gondolhatná, hogy havonta legalább egyszer eljegyzem magam valamelyik hercegnővel. Sokat mulatok ezeken a híreken. A legutóbbi verzió szerint Ileana román hercegnővel kellett volna eljegyznem magam. Ileana hercegnő, mint mondták nekem, nagyon szép lány, legnagyobb sajnálatomra azonban még nem ismerem személyesen.

— Manapság az uralkodói foglalkozás igazán nem színekura s előre félünk bármelyik magasrangú hölgy ajánlatától, hogy hajlandó velünk a trónt megosztani. Ha király nem lennék, újságíró vagy külföldi tudósító szeretnék lenni. Sokkal jobb foglalkozás az, mint királykodni. Az újságíró legalább szabadon kiélheti a maga egyéniségét, de a magamfajta uralkodót a kötelesség szűk ösvénye korlátozza.

Boris király ezután hálóját fejezte ki Angliának azért az erkölcsi támogatásért,

amelyben Bulgáriát részesítette a válságos napokban.

— Az országom most krízisen megy át, de a bolgár nép józan emberi gondolkodása azzal a reménnyel tölt el, hogy minden visszatér a rendes kerékvágásba. Sokan mondják, hogy az ország zömét alkotó bolgár parasztság a skótokhoz hasonlít. A bolgár paraszt is erősen produktív, hazaszerető s nagy adag józanság és természetes ész van benne. Bulgária azonban két háborúban vett részt s a sok szenvedés következtében a gazdasági helyzet bizonyos mértékben bizonytalanná lett. De semmi értelme most hátratekintgetni: a nép előre néz s nincs forróbb vágya, mint kiheverni a háború káros következményeit, hogy nyugodtan dolgozhasson. Nincsenek háborús szándékaink. A most lezajlott események teljesen belső ügye volt az országunk s a régi kormány megbuktatása semmilyen tekintetben nem von maga után olyan változásokat, amelyek hatását a külföld is érezné.

Majd ismét önmagáról beszélt Boris fejedelem, akinek sajtóságság filozófiája van. „A király éppoly közönséges halandó, mint más ember — mondotta — és neki is áldozatot kell hoznia az összesség érdekében. Minden vigyázat ellenére sokszor elkövethet a király is olyan hibát, amely zatonyra juttatja az ország hajóját. Olyankor persze a nép elítéli, bár nem mindig van meg hozzá a kellő belátása.”

Boris király, bár szeret utazni, most visszavonultan él Szófiában. Legotthonosabban érzi magát a nép között, amelyet időnkint inkognitóban szokott meglátogatni. Sokszor egész váratlanul toppan be valamelyik kisvárosi vagy falusi családhoz és napokig együtt él a kispolgár, vagy földműves családjával. Néha munkásruhába öltözik és mint mozdonyvezető dolgozik a Szófia és Svillengrad között közlekedő személyvonatok valamelyikén. Ezek magyarázatok azok a gyakran felbukkanó hírek, amelyek Boris király el-eltűnéséről számolnak be.

Előírások

hitelesített űrmértékeket gyárt

GRÜNWALD JAKAB

bádógaruüzeme, Cluj-Kolozsvár,
Piata M. Viteazul (Széchenyi-t.) 13

A heti devizapiac

A lej zürichi és párisi javulása. A belföldi pénzügyi piac nem eszkomptálja a lej emelkedését. Jóval a paritás felett adják a devizákat a bankok. A svájci frank és a német márka hullámlása. Gyengült a magyar korona

(Kolozsvár, július 14. Az Uj Kelet tudósítójától.) A heti pénzügyi piac legkiemelkedőbb eseménye a lej fokozatos javulása volt. A hét elején Párisban 840—850 között ingadozott, majd az utolsó két napon 880-ig emelkedett. Zürichben is 15 pont javulást ért el a lei, 285-ről 300-ra emelkedett. A lej javulásához még az is hozzájárul, hogy a svájci frank is javult Londonban és Newyorkban és hasonlóképpen a francia frank is. A belföldi pénzügyi piac néhány nappal ezelőtt a rendes megengedett áron, paritásnak megfelelőleg adták a külföldi devizákat. Azonban az utolsó két napon, nem véve tudomást a lej nagyarányú emelkedéséről, jóval a paritás felül adták a devizákat és különösen az effektív valutákat. Többek között ma, amikor a 3-as zürichi jegyzésnek megfelelőleg a svájci frankot 33-33-ért kellett volna adják, 33-85—33-90 volt az árfolyama. És ennek megfelelőleg a többi devizák árfolyama is paritás felül volt. Ha jól emlékezünk, a kormány ez év márciusában azért szorította meg és devizaautorizációhoz kötötte a devizaügyletek lebonyolítását, hogy elejét vegye a spekulációnak. És most a devizaautorizációval rendelkező bankok a közönséges rovására paritás felül adják a devizákat. Tehát amint látjuk, a kormány a devizaforgalom megszorításával nem érte el a remélt sikert. A svájci frank egész héten hullámlzott az európai tőzsdéken. A hét vége felé azonban javuló irányzatot mutat, Zürichben állandó érték hullámzások voltak. A német márka a hét közepén 29-ig emelkedett Zürichben, majd hirtelen eséssel 22-re zuhant. Ma ismét emelkedő az irányzat, 25-tel jegyezték. A forgalom az állandó hullámlása miatt nagyon megcsökkent. A magyar korona egész héten szilárd volt Zürichben. 6-50-nel jegyezték. Azonban a mai zárlaton egy negyed pontot gyengült, 6¼ volt az árfolyama. A hét folyamán a forgalom a belföldi koronában a múlt hetéhez viszonyítva megnövekedett.

Irányzat a jövő hétre: Lejben szilárdulás, német márkában hullámlás.

Július 15-én 100 lejért fizettek Kolozsvárt:

4400—4700 külföldi magyar koronát,
7300—7500 belföldi magyar koronát,
874—875 francia frankot,
294—295 svájci frankot,
051½—052 dollárt,
1181—1182 olasz lírát,
103000—104000 német márkát,
36200—36300 osztrák koronát,
1697—1700 cseh koronát,
01100—01110 font sterlinget.

Valutapiac július 14-én:

Zürich. Nyitás—Zárlat: Berlin 24—25, Newyork 579—575½, London 2661—2648, Páris 3400—3402, Milano 2465—2465, Prága 1740—1725, Budapest 650—625, Belgrád 610—610, Bukarest 300—300, Varsó 48—48, Bécs 81½—81½, Bécs lebélyegzett —.

A budapesti devizaközpont hivatalos árfolyamai: Napoleon 3367—3487, lej 44½—48½, fontsterling 39440—40640, márka 490—500, olasz lira 365—385, francia frank 503—525, szokol 25800—29000, svájci frank 1480—1540, osztrák korona 1205—1305, dinár 9000—9400, dollár 8570—8870, lengyel márka 790—870.

— Átkísérték az ügyészségre a bukaresti szociálista klub vezetőit. Bukarestből jelentik: A szociálista klubban való tegnapi házkutatásánál letartóztatott kommunistákat ma átkísérték az ügyészségre.

Telefon 81. **Ládagyár** Főközlöt: Egeres
Mindennemű ládákat és fadobozokat összeszegezett és szétszedett részekben megrendelésre azonnal készít és szállít a legolcsóbb napi áron 1361
Sajovics és Lebovits faterkeskedés és ládagyár
Cluj, Strada Cernauti (volt Kajántól-ut) 1 szám

Bőr!

Olcso bevásárlási forrás. Állandó nagy raktár blankbőrökben, brustblatt, ugymint barkás- és sima tehénbőrök, natur tehénbőrök, sima pitlingek, boxcalf bel- és külföldi gyártmányokban, valamint az összes más anyagok nagyon olcso árban kapható Klein Gerson utóda, Eibenschütz & Grün bórkereskedésében, Timisoara, Cetate, Str. Eminescu (Zapolyag.) 4.

Bőr!

H

Az Uj Kelet az egy napilapja. Az Uj Kelet cikkjei jelölésével és Előfizetési árak: E felévre 320 Felelős szerkesztő:

— Lugos

rát. Lugosról jelbántái ügyvédek legutóbbi számában niszter rendelete, területére ügyvéd. Az igazságügymin. törvényességi elnö. mara alakuló gyű. az alakuló közgyű. tüzte ki. Az új t. valóságügyi szeri. sósörényi prefek. ügyvédi kamara kődik.

— Kongre

Zsidó Nemzeti Sz. körzeti bizottsága történt választás. küldjék be, me. határozatokat nem.

— Maghal

jelentik: Dr. Gá. és utleiró, a tud. miniszteri tanács. szívenlőtte magá. Ferenc azért lett. kórházban, ahol. nézeteltérései tám. kirendeltjeivel és. melegsziív embe. életének. Halála t. készülő öngyilkos. Gáspár Ferencet. Uránia-színház elő. világon és a széle. Gáspárt különöse. gözzel” című töbf. fia, jóhírű szinész.

— Kedvez

Bukarestből jelen. rium jelentése s. igen kedvezők.

— Ujból

mékek behozata. many rendeletet. országból semmi. Romániába behoz. meg.

— Bukare

geti. Bukarestb. hiány fenyegeti, kormány nem tel. szüntetni a továb. séig egyébként is. Bukarestben.

— Parlaj

lését. Nagyvára. színigazgató, aki. távozni készül a. valószínűleg mag. színházi felszerel. leendő új igazgat. rövidlejárati opci. Gróf rövidesen e. vételárat, valószit. gatásába megy a. alább is nagyon f. első időben az el. vagy Kolozsváron.

— Gyerm

ségét. Érdekes. vári rendőrséghez. félben levő felesé. ságukból ugyanis. hétéves s az eg. hosszú perlekedé. döntötte el. Enn. pal ezelőtt elutaz. lamelyik furdöhe. bevezette a nyon.

HIREK

— Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.
Elfizetési árak: Egy hónapra 60 lei, negyedévre 170 lei, felévre 320 lei, egész évre 620 lei.
Felelős szerkesztő: Marton Ernő dr.

— Lugos megkapta az ügyvédi kamarát. Lugosról jelentik: Az aradi kamarától elvált bánati ügyvédek akciójára a „Monitorul Oficial” legutóbbi számában megjelent az igazságügyminiszter rendelete, melyben a lugosi törvényszék területére ügyvédi kamara felállítását mondja ki. Az igazságügyminiszter Janovičs Miklós dr. lugosi törvényszéki elnököt bízza meg az ügyvédi kamara alakuló gyűlésének összehívásával. Joanonvičs az alakuló közgyűlés napját augusztus másodikára tűzte ki. Az új ügyvédi kamara elnökül minden valószínűség szerint Cobrin György dr. volt kraszovényi prefektust fogják megválasztani. Az új ügyvédi kamara területén nyolcvankét ügyvéd működik.

— Kongresszusi választások. Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség ezuttal is felhívja a vidék körzeti bizottságait, hogy a karlsbadi konferenciára történt választások jegyzőkönyvét annál is inkább küldjék be, mert a megkésve érkező választási határozatokat nem veheti figyelembe.

— Maghalt Gáspár Ferenc. Budapestről jelentik: Dr. Gáspár Ferenc, a kiváló világotudós és utelírő, a tudományos irodalom kitűnő munkása, miniszteri tanácsos, pénteken fogorvosi rendelőjében szívenlőtte magát és azonnal meghalt. Gáspár Ferenc azért lett öngyilkos, mert a Ferenc József-kórházban, ahol mint kormánybiztos működött, nézeteltérései támadtak az egészségügyi minisztérium kirendeltjeivel és ez annyira megviselte a puritán, melegsívű embert, hogy elhatározta, végetvet életének. Halála előtt értesítette a főkapitányságot készülő öngyilkosságáról és kérte, ne boncolják fel. Gáspár Ferencet vasárnap délelőtt temetik az Uránia-színház előcsarnokából. Halálát a tudományos világ és a széleskörű közönség is kiválóan, amely Gáspár különösen „Hatezer mértőföld vitorlával és gözzel” című többkötetes művéből ismerte, László fia, Jóhru színész, gyászolja.

— Kedvező a románai tengeritermés. Bukarestből jelentik: A földművelésügyi minisztérium jelentése szerint a tengeritermés kilátásai igen kedvezők.

— Ujból megtiltják a magyar sajtótörvények behozatalát. Bukarestből jelentik: A kormányrendeletet bocsatott ki, mely szerint Magyarországból semmiféle nyomtatványt nem szabad Romániába behozni, akármilyen nyelven is jelenik meg.

— Bukarestet ismét kenyérszegység fenyegeti. Bukarestből jelentik: A fővárost kenyérszegység fenyegeti, mert a malomtulajdonosok, ha a kormány nem teljesíti követeléseiket, be akarják szüntetni a további őrlelet. Az új termés beszédesség egyébként is igen gyenge a barnaliszt-készlet Bukarestben.

— Parlagi szinigazgató eladja felszerelését. Nagyváradai tudósítónk jelenti: Parlagi szinigazgató, akinek pályázatát nem fogadták el, távozni készül a városból. Az igazgató azonban valószínűleg magával viszi a kétfélmillió lejre becsült színházi felszerelését és diszleleit is. Egyelőre a leendő új igazgatónak, Grófnak adott a vételre rövidlejárati opciót. Minthogy nem valószínű, hogy Gróf rövidesen elöteremti a Parlagi által kívánt vételárát, valószínű, hogy a színház, ha Gróf igazgatásába megy át, felszerelés nélkül, vagy legalább is nagyon fogyatékos felszereléssel folytathatja első időben az előadásokat. Parlagi a diszleleteket vagy Kolozsváron, vagy Bukarestben fogja eladni.

— Gyermeklopással vádolja volt feleségét. Érdekes feljelentés érkezett ma a kolozsvári rendőrséghez. Pap János panaszt emel valószínűleg levő felesége ellen gyermeklopásért. Házasságukból ugyanis egy fiú született, Ede, aki most hetéves s az egymással meghasonlott házastársak hosszú perlekedését az árvaszék az apa javára döntötte el. Ennek ellenére az asszony pár nappal ezelőtt elutazott s a fiút is magával vitte valamelyik fürdőhelyre. A rendőrség felkeresésükre bevezette a nyomozást.

— Tűz a nagyváradai kenyérgyárban. Szombaton délután félhárom órakor a nagyváradai Gyulai-féle kenyérgyár középső épületében tűz ütött ki. Az idejében értesített tűzoltók gyorsan a helyszínre voltak és a tűz továbbterjedését meg tudták gátolni. A kár közel százezer lej.

— Palesztinai sómerek jönnek Erdélybe. A zsidó cserkészélet nagyszerű fejlődésére és lendületes izmosodására vall, hogy a mozgalom néhány évi fennállása óta a zsidó szellemet annyira bele tudta plántálni az ifjúság lelkébe, hogy a fiatalok most már nemcsak keresik, hanem meg is találják a kapcsolatot palesztinai cserkésztestvéreikkel. A gyönyörű hebraizáló munka, amit a Tarbut megkezdett és fejlesztett, most ki fog mélyülni és a Szentföld ifjúságával való érintkezés kapcsán olyan intenzívvé válik, amely minden propagandánál többet ér. Az erdélyi sómerek meghívására ugyanis tizenöt palesztinai cserkészfiú és tíz leány szállt hajóra Jaffában, hogy nyári táborozásra Erdélybe jöjjenek. A csoport e hét folyamán Konstancába érkezik. Itt a konstancai zsidóság és egy kolozsvári cserkészklubtól várja a testvéreket és Bukarestben is nagyszabású fogadtatást készítenek elő számukra. Vásárhely, Temesvár, Arad és Kolozsvár zsidó cserkészei, együtt a palesztinaiakkal, ezidén Nagybánya mellett tölthetik majd a nyári táborozást. A leányok Stojka-fürdőn fognak táborozni. A cserkészek különben kedden, a hó 17-én délután 6 órakor a kolozsvári Tarbut gimnázium udvarán (Eötvös utca 8.) nagyarányú műsoros testvériesítési ünnepélyt rendeznek. A kolozsvári, aradi, temesvári és marosvásárhelyi zsidó cserkészek itt fogják táborbaszállásuk előtt előadások, szavalatok, ének és sportmutatványokkal bemutatni sokat ígérő tehetségüket.

— Brailában erdélyi pénzhamisítókat fedeztek fel. Bukarestből jelentik: A brailai rendőrség okmányhamisító bandának jutott a nyomára, amelynek szálai Aradra vezetnek. Nagymennyiségű bankjegyet foglaltak le náluk.

— Három napig lángban állott egy szatmármezei község. Szatmárról jelentik: A közeli Homoród községben kedd este nyolc és kilenc óra között tűz támadt és annyira elhárapózott, hogy a falu még szerda reggel is lángban állott. Tizennégy ház, két csűr, rengeteg gazdasági felszerelés, kocsi, ló szarvasmarha lett a tűznek áldozata. A homoródi csendőrség szűkszávu jelentése a tűz keletkezéséről elmondja, hogy Gabrus Grigor tizenkétéves leánya, Mari és négy éves fia, János valahonnan gyufát kerítettek elő és játszadózni mentek azzal apjuk csűrjébe. A csűrben felhatalmazott széna meggyulladt és csakhamar az egész épület lángborult. A szomszédban lakó gazdálkodók vették észre a szerencsétlenséget, de akkor már késő volt, mert a szél egymásután gyújtotta meg az épületeket. A szerencsétlen emberek tehetetlenül álltak a fokozódó tűzzel szemben és noha a szatmárhegyi tűzoltók és a környékbeli falvak minden dolgozni tudó embere segítségükre ment, a tüzet csak csütörtökön tudták lokalizálni. A kár meghaladja a kétfélmillió lejt.

— Magyarországon megszigorítják a sajtótörvényt. Budapestről jelentik: Nagy Emil igazságügyminiszter legközelebb javaslatot terjeszt be a memzetygyűléshez a sajtótörvény reformjáról. Eszerint meg fogják szigorítani a sajtó útján elkövetett rágalmozás büntetését, a sajtóeljárásokat általában meggyorsítják és olyan esetekben, ahol a rágalmozás ártatlan emberek anyagi vagy erkölcsi tönkretételére irányul, a büntetés az eddigieknél sokkal súlyosabb lesz. A kolportázs jog megvonásának és a lapbeszüntetésnek a joga továbbra is a belügyminiszteré marad. Az új javaslat azonban a legnagyobb szigorúsággal az állami és társadalmi rend ellen izgató cikkek szerzőit kívánja kezelni és erre a célra a közigazgatási hatóságokat akarja igénybevenni, amelynek az ilyen kihágásokat a legrövidebb eljárással meg fogják torolni.

— Craiovából is keresik a szép Annát. Másfél héttel ezelőtt, mint megírtuk, Avram kolozsvári detektív letartóztatta Vasiliu Annát, a bukaresti Splendid-ékszeráruház tolvajnőjét, aki Erdély városáiban is egész sereg lopást követett el. Az elfogatásáról szóló híradásunkat a bukaresti sajtó is átvette s így értesült róla a konstancai rendőrség, amely a múlt héten írt még át a kolozsvári rendőrséghez ebben az ügyben. Most pedig a craiovai rendőrségtől érkezett Kolozsvárra megkeresés, melyben közlik, hogy a „szép Anna”

néven ismert tolvajnő ott is több nagyobb lopást követett el. A kolozsvári rendőrség válaszában értesítette a craiovait, hogy Vasiliu Anna már nincs Kolozsváron, hanem a bukaresti ügyészség fogházában várja a szabadulást.

— Nyomdászok—Ujságírók 9:1 (5:1). Szombaton délután folyt le az ujságírók és nyomdászok első ezidei mérközése a közönség állandó gaudiama közepette. A hivatásos tartalékokkal játszó nyomdászok valóságos gólzáport zudítottak a Popa által védett kapura. A mentőgölt Erdélyi Kálmán rugta. A mezőny legjobb embere Farkas Lajos volt.

— Vasutasok is részese a domnestii panamában. Bukarestből jelentik: A vizsgálóbíró erősen folytatja vizsgálatát a domnestii erődben történt lopások ügyében. Jelenleg a CFR. közegeivel karöltve igyekeznek megállapítani a vasuton szállított anyagok mennyiségét.

— Egy vezérőrnagyot halálravert a felesége. Münchenből jelentik: Ujév napján Münchenben meghalt dr. Otto Bauchdrechsel nyugalmazott vezérőrnagy. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Bauchdrechsel halálát a hiányos táplálkozás, a testi elhanyagoltság és a feleségtől szenvedett bántalmazás okozta. Az özvegy ellen halált okozó testi sértés miatt vádat emeltek és ügyét most tárgyalta a müncheni bíróság. A tanuvallomásokból kiderült; hogy Bauchdrechsel neje rosszul táplálta s durva házimunkák elvégzésére kényszerítette, emellett állandóan szidalmazta és ütötte-verte. Az öreg tiszt nyugdíját az asszony kontójára kellett átutaltatnia, akinek pedig még részvényei és nagy élelmiszer raktára is volt. Egy tanu látta, amint a vádlott kényszerítette férjét, hogy négykézláb másszon fel a lépcsőn. Egy ezredes elmondotta, hogy Bauchdrechselné rongyokba öltözött férjét megrugta és azt kiáltotta felé: „te kutya”. Az orvosi szakértők kijelentették, hogy a halál végkimerülés folytán állott be, melyet a brutális bánásmód valószínűleg siettetett. A vádlottat egy év és hat hónapi fogságra ítélték.

— Lirákat hamisító bandát tartóztattak le Budapestben. Budapestről jelentik: Néhány nap előtt a budapesti rendőrség nagyarányu lirahamisításnak jött a nyomára. Öt embert letartóztattak. Megállapították, hogy a budapesti tettsek egy kiterjedt pénzhamisító szövetkezet tagjai, a többiek Triesztben jutották föl tanújukat. Onnét árasztották el Budapestben levő társaik segítségével úgy a budapesti, mint több külföldi pénzpiacot a hamis lirások ezreivel. A budapesti rendőrség egy detektívfelügyelőt küldött ki Triesztbe a szövetkezett leleplezésére. Tiznap munka után sikerült az egész hamisító társaságot ártalmatlanná tenni.

— Üdülnek a Joint árvái. Sztojkaról írják: A gyönyörű fekvésű, kellemes szolnokdombokai fürdőhelyre pénteken érkeztek meg kollemez utazás után a Joint nyaralattási akcióiban résztvevő árvák. Százhusz apróbb-nagyobb gyermek érkezett a fürdőhelyre, ahol a Joint árvagondozó intézetének vezetősége gondoskodott egészségük lakásról. A gyermekek pompásan érzik magukat és a fürdőző közönség között fegyelmelzetségükkel és rokonszenves megjelenésük miatt közszeretnek örvendenek.

— Sas László regénye: Isten lábánál. Sas László regényének hőse Abraham, a zsidóság ösátyja, akinek hatalmas emberi alakja fenségesen emelkedik ki benne a biblikus idők távlatából. A hit megszületésének, az Istenkeresés elmélyedő korszakának éles, eleven életet lüktető képe ez a regény. Sas László regénye nem csak belső tartalmával, külső formájában is méltán feltűnést fog kelteni. A könyv színes iniciálékkal, velinpapiron, félbörkötésben fog amatőrök részére megjelenni, de az egyszerű kiadás is disze lehet minden könyvtárnak. Mind a két kiadásból korlátolt példányszámra augusztus 7-ig elő lehet fizetni, a rendes példányt az előfizetők 60 lej helyett portómentes küldéssel 45 lejért, az amatőr példányt 240 lej helyett 180 lejért kapják. Az előfizetések az író nevére (Cluj, Str. Romei 12.) küldendők.

* A királyné virágvázát vásárolt. A feleséges asszony kolozsvári látogatása alkalmával a Fötéren levő Fischer-féle porcellán- és üvegüzletbe is ellátogatott. Itt különösen megtetszetek neki a Rosenthal-féle gyártmányok, amelyek közül kiválasztott egy virágvázát és azt megvásárolta.

piac
A belföldi pénzkedését. Jóval a bankok. A svájci zása. Gyengült

Uj Kelet tudósítók
kedőbb eseménye hét elején Páris-majd az utolsó Zürichben is 15 300-ra emelke-hozzájárul, hogy és Newyorkban is. A belföldi is. A belföldi rendes meg-főleg adták a kü-tolsó két napon, nyu emelkedését, vizákat és kü-löbök között ma, megfelelőleg a t volna adják. És ennek meg-ama is paritáson kormány ez év és devizaautorizá-k lebonyolítását, nak. És most a bankok a közönség devizákat. Tehát forgalom megszorí-sikert. A svájci európai tőzsdéken. irányzatot mutat. zások voltak. A 29-ig emelkedett 22-re zuhant. Ma el jegyezték. A miatt nagyon meg-sz héten szilárd k. Azonban a mai gult, 6 1/4 volt az orgalom a belföldi zonyitva megnö-vében szilárdulás,

ek Kolozsvárt:
magyar koronát, magyar koronát, inkot, inkot,

at, et márkát, et koronát. onát.

sterlinget.

4-én:
Berlin 24—25,
on 2661—2648,
65—2465, Prága
25, Belgrad 610
Varsó 48—48,
regzett —.

at hivatalos árfo-lej 44 1/2—48 1/2,
ta 490—500, olasz
503—525, szokol
480—1540, oszt.
0—9400, dollár
0—870.

szégre a buka-Bukarestből jelen-tegnapi házkuta-akat ma átkisérték

Főküldet: Egeres
at összeszegezett delésre azonnal l áron 1361
ts lakerekedés és lágár antól-nt) 1 szám

Bőr!

Közgazdaság

A kereskedők sztrájkba mennek az aránytalan adókövetések miatt. Megirtuk, hogy a kereskedők a most folyó adókövetések miatt érthetetlen módon felvannak háborodva. Teljesen érthetetlen, hogy egyes cégekre százezrekre menő adót vetnek ki. Tegnap közöltünk néhány adómegállapítást. Ezek mellé sorozzuk a Baumzweig és Rosenfeld céget, amelyre száznyolcvanhétezer lejt, Imre Lajost, akire akire százharmincötezer lejt, Abrahám Sándort, akire negyvenkilencezer lejt, Moskovitz Jakabot, akire negyvenháromezerháromszázötven lejt, Diamantsteint és Moskowitot, akire ötvennégyezer lejt, Szabó Jenőt, akire kétszáznyolcvanezer lejt vetettek ki. Érdekes és jellemző mindenesetre, hogy a textilkereskedőket a bizottságban nem kartársaik képviselték, hanem egy fűszeres és egy papirkereskedő. A Sfatul Negustoresc az igazságtalan adókövetések miatt akcióba fog lépni. Fel fogják hívni az összes kereskedőket erélyes tiltakozásra, amelynek ha fogantja nem lesz, a kereskedők két-három napos sztrájkot fognak elrendelni. Bezárják üzleteiket tiltakozásuk demonstrálására és ebből az akcióból nem fogja kivonni magát az sem, aki legfontosabb napcikkekkel kereskedik.

Kereskedők tiltakozása. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara átiratot intézett a kolozsvári kereskedelmi és iparkamarához, felszólítván az erdélyi kereskedő és iparos társadalmat, hogy erélyes akcióval lépjenek fel a spekulatörvény, az adó és a városi illetékekről szóló törvény igazságtalan végrehajtása ellen. A váradia követelik, hogy az akcióba a bánátiakat és a bukovinai kereskedőket és iparosokat is vonják be. Minthogy augusztus 5-én a kamara közgyűlést tart, a tárgysorozat pontjai közé vette a váradia kívánságát is. Az akció megszervezését azonban már a mai nap megkezdte.

A fások körzeti gyűlése. Megemlékeztünk az Erdélyrészi Faegyesület kolozsvári körzeti értekezletéről. A szép számban megjelent tagok a tűzifaexport ügyet tárgyalták. Akik különböző okokból nem vehetnek részt az exportban, más uton követelik kártalanításukat az olcsó famennyiségek szállításáért. Megállapodtak, hogy a kétszázötven lejes refakciákat egy közös pénztárba helyezik és részint ebből fogják az exportban nem részesült faegyesületi tagokat kártalanítani. Az erre vonatkozó ügyek intézését pedig egy Pop dr.-ból, Bianu, Jahoda, Fésüs, Reich és Jokl Sámuelből álló bizottság vállalta.

A vidék a kereskedők kongresszusáért. A szépszentgyörgyi kereskedőifjak társulata átirat a Kolozsvári Kereskedők Tanácsához, hogy kívánatosnak tartja a kereskedők együttes erélyes fellépését a kereskedelmet megbénító kormányintézkedések ellen. Követelik a kereskedők kongresszusának egybehívását.

Luxusadó-átalányok. Augusztus első hetében dől el a luxusadó-pausálók ügye. A Sfatulnál ezideig százhusz kereskedő jelentkezett összeírás céljából. A Kereskedők Tanácsa ezuttal is felhívja az érdekelt kereskedőket az idejében való jelentkezésre.

A háboru előtti magyar államadóságok kifizetése. Innsbruckból jelentik: Az utódállamoknak az a tanácskozása, melyet a jóvátételi

bizottság a külfölddel szemben fennálló háboru előtti osztrák és magyar államadóságok kamatfizetésének rendezése tárgyában hívott össze, a napokban véget ért. A tanácskozáson megegyeztek a résztvevők. Az egyezség tervezetének alap gondolata, hogy a külföldi hitelezők hozzanak létre védelmi szövetségeik segítségével olyan közös szervezet, amely hivatva lesz az adós államok fizetéseinek átvételére és a cimlettulajdonosok között való szétosztás közvetítésére. A résztvevők behatóan foglalkoztak azzal a kérdéssel, milyen valutában és milyen mértékben kell az államoknak fizetéseiket teljesíteni.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

Heti műsor

Vasárnap délután 3 órakor: Bajadér. (Harmincad-szor. Kolbay Ildikóval, Somogyi Emmivel, Virággal, Ekecséssel. Rendes helyárrakkal. Sorozatszám 475.)

Vasárnap este 8 órakor: Gül Baba. (Somogyi Emmi bucsuförlépésével. Premier helyárrakkal. Sorozatszám 476.)

Hétfo: Leányvásár. (Virág Lajos bucsuförlépésével. Premier helyárrakkal. Sorozatszám 477.)

A színházi iroda hiriei

Mozgófénykép a szinkörben. Mint minden évben, úgy most is a mozgófényképeladások lesznek a Magyar Színházban az előadások szünetelése idején. Erre a nyárra azonban olyan film-szenzációkat sikerült lekötönie a Magyar Színháznak, amelyek minden világvárosban lázba ejtették a közönséget. Széduletes attrakciók fognak végigvonulni a nézők bámuló szeme előtt. A mozgófényképeladások csütörtökön kezdődnek. Hétköznapokon 3 előadás lesz: 5-kor, 6-kor és 7-kor. Vasárnap pedig négy előadás, 3-kor, 5-kor, 7-kor és 9-kor. Az első filmjudozás, amelyet bemutatnak, a világ leghatalmasabb s eddig felül nem mult attrakciója lesz: A sóhajok hídja.

Somogyi Emmi és Virág Lajos bucsuja. Vasárnap este a Gül Baba diákjában Somogyi Emmi, hétfőn este pedig a Leányvásárban Virág Lajos bucsuzik a kolozsvári közönségtől.

Bajadér délután. Kolbay Ildikóval a cim-szerepben kerül színre vasárnap délután a népszerű Bajadér. A kiténő operettnak ez lesz a 30. előadása.

A jövő évi bérlet. Vasárnap lezárja a titkári iroda az ez évre szóló bérletjegyeket. Akik bérelni akarnak helyet, azok mielőbb jelentsék be igényüket, mert alig van már egy néhány jó kibérelhető hely.

הקדמה
מחמה ואומן אשר ידו לו קבלות מן רבנים
ארטה משבורותיו כפי אשר ישנו עמו וכפי
ידועותיו הרועה להמנות על משמרת הלון
מחייב לשלוח את תעודותיו על הכתבת הנל
ההוצאות רק להקדוה יתן בחורה.
Adresse: Efraim Mendel Zig
Geminde Vorstand
Județul Maramures Sapoincea

Külföldi likőr- és pezsgő-különlegességek kaphatók **LUCULLUS-nál** Oradea-Mare Bémer-tér. 1392

Markovits F. ékszerész! Arany, ezüst ékszerek, kinaezüst és ezüst dísz tárgyak választéka. Szolid és pontos kiszolgálás. Tört aranyat, ezüstöt, briliánt legmagasabb napi áron veszek. Cluj-Kolozsvár, Vesselényi-utca 20. sz.

HA BUTORT, ZONGORÁT

akár venni, ne sajnálja az utat és tekintse meg a **Marosvásárhelyre** **SZÉKELY és RÉTI** ERDÉLYRÉSZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butortermelt

Társ kerestetik

engedélyezett szálloda és vendéglő építésére állomással szemben. Ezen építkezésre 1,500,000 lei szükséges. — Érdeklődők forduljanak **ELEFÁNT GÁBOR** SATU-MARE Vörösmarty-utca 14. szám alá. —

Róka, kelme, **Szörme**festés,

vegyszerítés legszebb kivitelben

KRISTÁLY

nál Cluj. Telefon 500. Bővebb felvilágosítás az összes fiókokban

A LEGJOBB ONBOROTVALÓPENGE **UNICUM** KAPHATÓ KUN, késműves, KOLOZSVÁR és az összes szaknabeli üzletekben.

Figyelem a nagy vashid sarokra! A cimre figyeljen

Aranyat, platínát és drágaköveket a legmagasabb árban beváltak. Legolcsóbb bevásárlási forrás ékszerekben, órákban, dísz tárgyakban

Markovits Bernát ékszerész

Wichtig für Kaufleute und Strickereien!

Alle Arten Baumwollgarne, Schafwollgarne und Zwirne, roh und gefärbt, offeriert zu Fabrikspreisen.

Textil-Industrie

Perjamosch (Banat)

Eigene Merzerisier-Anlage. Merzerisieren im Lohn wird angenommen.

Legolcsóbban fest, tisztít az

UNIO gőzmosógymár Cluj, C. Reg. Ferd. 133

1383

ROSENTHAL ÉS MEISSENI PORCELLAN, OLASZ-ORSZÁGI MÁRVÁNYFIGURÁK ÉS MÁS UJDONSÁGOK ÉRKEZTEK

★
Figyelem a kirakatokra!
★

FISCHER

CLUJ-KOLOZSVÁR, PIAȚA UNIRII 13. TELEFON 10-02

★
Figyelem a kirakatokra!
★

BUTORÜVE

Lloyd 1479

HUNWALD, CLUJ-KOLOZSVAR.

Kais

Minden

Mint a
Vagy a

Feketeerd és mindennemű

porcella legolcsóbban

Telefon 5

Kerekes

Arházában v Cluj, Calea Reg. Fer Engross!

Első Erd. Z
SOLE JAKAB

Lüster
Mosó ru
Tennisz

Neu

cé
Piața Uni
1503

ORÁT

és tekintse meg a

butorterméit

etik

sére állomás-
0 lei szükség-
ANT GÁBOR
zám alá.

festés,

vitelben

LY

felvi-
an

IGE
M

OSVÁR
kben.

rat, platínát és
köveket a leg-
sabb árban be-
k. Legelőcsőbb
árlási forrás
rekben, órák-
tisztítványokban

szerész

kereien!

llgarne und
Fabrikpreisen.

ie

eren im Lohn

ógvár
Ferd. 133

radea-Mare
mer-tér. 1392

isztítványk
rt arányat,
on veszek.

ZTEK

★
elem a
atokra!

★

BUTORÜVEGEKET, TÜKRÖKET
Lloyd 1479
Barok, csillag és virágcsiszolással,
valamint adott rajzok után
művészi kivitelben készít
HUNWALD,
üvegcsiszolda és tükörgyára
CLUJ-KOLOZSVAR, Str. Vlahuta (volt Bolyai-utca) No. 3.
Hibás tükröket újra fonsoroz

Kaiser-Borax

Minden háznál olyan

fontos,
Mint a nyájnál a bojtár
Vagy a kolompos.

1498

Feketeerdői üveg
és mindennemű
porcellánárut
legelőcsöbben

Telefon 586

Kerekes Ernő

aruházában vásárolhat
Cluj, Calea Reg. Ferdinand No. 4.
Engross! Endetail!

1434

Első Erd. Zománcábragyár

SOLE JAKAB Brassó, Strada Ciocrac 2.

Lüszter saccó és mellények
Mosó ruhák
Tennisz nadrágok

Neumann M.

cégnél Cluj,
Piata Unirei 14. Tel. 431.

1502

"COLOR"

Festék- és anyagárkereskedés Cluj, Piata Mihai Viteazul No. 1. (volt Széchenyi-tér)

Ajánlja az általánosan ismert utolérhetetlen minőségű Reichhold Flügger & Boecking-féle lakkjait és vegyitermékeit, Beck, Koller & Co.-féle felülmúlhatatlan ecseteit, valamint világhírű német festék-, lakk- és vegyszeti gyárak speciális termékeit a legversenyképesebb áron. Raktáron tartunk e szakmához tartozó mindennemű anyagokat, ugyancsak háztartási és építkezési cikkeket nagy választékban és elsőrangú minőségben. Mindenféle szakkérdésben szívesen szolgálunk felvilágosítással.

Kabát és kosztüm

legújabb divat szerinti készítését jutányosan vállalom a Kintzi-utca 1 sz. alá áttelepítve a divatszalonomban. A n. é. közönség további szives pártfogását kérem. 1418

Dávidovics Mór

Modern üvegcsiszolda és tükönárugyár

PÉCHY ÉS TÁRSA

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD),
STR. SAGUNA (KAPUCINUS-U.) 20

Készíti a legszebb tükröket és butor-
üvegeket minden Ujrafonsorozás
méretben és
mennyiségben! Kérjen árajánlatot

A kolozsvári CZELL-Sörgyár

gyártmányai

Hercules duplamalátá tápsör különlegesség

és a világos

Monostor sör

utolérhetetlen minőségök miatt
vezető márkának bizonyultak

1428

Mindenütt kaphatók!

Mindenütt kaphatók!

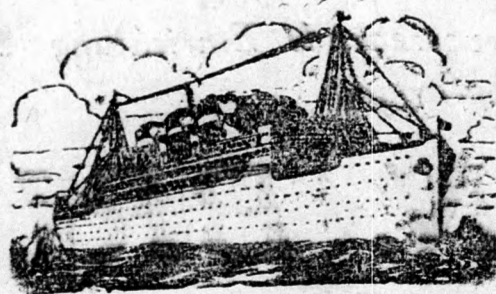
Le-
rakat:

Szavatoljuk,

hogy 1 kilogram Marx-féle email- vagy padlóakkal 2 négyzetmé-
terrel többet festhet, mint ugyanannyi bármely más gyártmányúval.

Rados & Co. festéknagykereskedése Cluj

(Kolozsvár), Calea Regele Ferdinand (volt Wesselényi Miklós-utca) 21. szám alatt

Legközelebb indulnak:

„Braga” augusztus 9-én

„Canada” szept. 8-án

Minden hónap 8-án rendes
hajójaratok.

Reclama 3013

Fabre Line

FRANCIA HAJÓZÁSI TÁRSASÁG

Constanța-Newyork

közvetlen hajójaratok minden hónapban.
Átszállás nélkül. — Csak egy vízum (az amerikai) szükséges.
Augusztus 1-től rendes hajójaratok

**Constanța-Jaffa (Palesztina)
és Marseille között.**

Rendkívül kedvező feltételek. — Felvilágosításokat nyújt,
prospektusokkal és hajójeggyel szolgál a

FABRE LINE S. A. R.

BUCUREȘTI, PASÁG, COMOEDIA

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések egyszeri közlési díja szavanként 2 lei. Vastagabb betűvel szedett szavak 3 lei. Legkisebb apróhirdetés díja - 10 szög - 20 lei. Jellegű hirdetésekre semminemű felvilágosítást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetéseknek a kiadóhivatalban vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbítatnak. Erre a célra a hirdetési díjon kívül 2 lei 60 bani bélyegköltés fizetendő.

Gyógy-növényeket

kőrisbogarat és anyarozsot vásárol a „HERBA” vállalat, Cluj, Strada N. Iorga 2.

1562

Butor! Legolcsóbb bevásárlási forrás. Klein Izsák, Unió-u. 21. 1581

Egy nagy Wertheim-kassza két szárnyal, eladó. Cím a kiadóban.

5861

Fiatal, kereskedelmi iskolai végzettséggel rendelkező tisztviselő, teljes német és magyar, lehetőleg román nyelvismerettel, nagyobb erdélyi textilvállalathoz azonnali belépésre kerestetik. — Részletes ajánlatok fényképpel, az eddigi működés és fizetési igény megjelölésével „Textilvállalat” jelige alatt ezen lap kiadóhivatalába intézendők. 5873

Repatriálás miatt

egy 75 éve fennálló jömenetelű rőfös és divatárutízet teljes berendezéssel vidéki város legforgalmasabb helyén három üzlethelyiséggel kényelmes 3 szobás urlakással, mellékhe-lyiségekkel, eladó. Levélneli megkeresések Kandel Viktor Nagykároly

Megvételre keresek használt gyermekágyat. Cím a kiadóban. 5874

Nagy Matild iparművész nő elvállalja tóraöltönyök, tóraftggönyök, diványpárnák estélyi ruhák és estélyi cipőknek, egyesületi zászlóknak, re- tikulóknek arannyal v. selyemmel való műhím- zését és tervezését Str. Tunarilor (Zápolya-u.) 17/a alatt. 5879

Cluj legforgalmasabb utcáján üzlethelyiség azonnal átadó

Ajánlatokat „Előnyös” jeligére Lloyd Express, Str. Iuliu Maniu 4. továbbít.

Perfekt magyar-német gyors- és gépirónó keres- tetik, esetleg mellékfog- lalkozásként csak dél- utánra vagy órákra. — Ajánlatok „Perfekt” jel- igére a kiadóba kéretnek. 5875

Diófa ebédlőszek- rény, masszív teljesen jó- karban eladó. Str. Maniu 40. földszint 1. alatt. 5878

Lusztig és Nussbacher

cukorkakülönlegességek állandó raktára Cluj, C. Reg. Ferdinand 31

1439

Írógépek

és kellékek állandóan nagy választékban. Javításokat legolcsóbban vállalok. Cluj, P. Mihai Viteazu (v. Széchenyi-tér) 40. sz. Telefon 493.

Finkler Antal

10.000 zsák márványgolyó

érkezett 1358

Eisenstädter Fülöp és Tsa

cégnék Cluj, str. Regina Maria (Deák F.-u.) 13. Gummi labda, gyermekkosci, nürnbergi és galanterie cikkek nagyban is állandóan kaphatók.

A legjobban ellenálló Pneumatik

Continental

Az ország minden nagyobb garage-jában kapható. — Gyári lerakat: Cauculul Continental, J. Daniel & J. Cornea, Bucuresti, Cal. Victoriei 103. Telefon 9-58.

Kereskedelmi és ipari nyomtatványokat: körleveleket cégkártyát levélpapírost számlát

legolcsóbb árban feltűnően elegáns kivitelben készít a Kadima-nyomda Rt.

GEGRÜNDET 1871

GEGRÜNDET 1871

American Line

Die

American Line

unterhält seit dem Jahre 1871 einen Dampferverkehr unter amerikanischer Flagge zwischen Amerika und Europa. Während ihres 50 jährigen Bestehens hat die American Line durch den zuverlässigen und regelmässigen dienst einen Ruf erworben, der ihren Namen nicht nur in den Vereinigten Staaten von Amerika, sondern in der ganzen Welt bekannt gemacht hat

Regelmässige wöchentliche Abfahrten

von Hamburg nach Newyork

mit modernen Zweischrauben- und Dreischraubendampfern

„Manchuria“ 13639 Tonnen „Kroonland“ 13639 Tonnen
 „Finland“ 12222 „ „ „ „ „
 „Minnekahda“ 17221 Tonnen.

Hervorragende Einrichtung der Kajüte und 3. Klasse Vorzügliche Auskunft erteilt:

N. BRÜCK & Co.

Bukarest, Str. Särindar 12. oder Timişoara, Herrengasse 8. (Josefstadt - Uri-utca)

Kostenlose Auskünfte über Pass- und Fahrtangelegenheiten Geldüberweisungen aus Amerika Gratis. Verlangt Prospekte!